

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 790/2015
07.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Маје Ковачевић-Томић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.В., због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези са чланом 180. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости окривљеног Д.В. и његовог браниоца – адвоката П.М., поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару 1К бр.135/14 од 14.07.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж бр.480/14 од 01.04.2015. године, у седници већа одржаној дана 07. октобра 2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.В. – адвоката П.М., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару 1К бр.135/14 од 14.07.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж бр.480/14 од 01.04.2015. године, у делу у којем се односи на повреду закона из члана 439. тачка 2. Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости окривљеног Д.В., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зајечару 1К бр.135/14 од 14.07.2014. године и Вишег суда у Зајечару 4Кж бр.480/14 од 01.04.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару 1К бр.135/14 од 14.07.2014. године, окривљени Д.В., оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези са чланом 180. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да плати суду износ од 3.000,00 динара на име паушала, те да на име трошкова кривичног поступка плати

износ од 20.000,00 динара, све у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Зајечару 4Кж бр.480/14 од 01.04.2015. године, усвајањем жалби окривљеног Д.В. и његовог браниоца - адвоката П.М., преиначена је пресуда Основног суда у Зајечару 1К бр.135/14 од 14.07.2014. године само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је окривљени Д.В. због извршења кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези са чланом 180. став 1. КЗ, осуђен на казну затвора у трајању од 5 месеци, док су жалбе окривљеног Д.В. и његовог браниоца у преосталом делу одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-окривљени Д.В., не наводећи законски основ, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

-бранилац окривљеног Д.В. – адвокат П.М., на основу члана 485. став 1. ЗКП, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП (коју погрешно означава као повреду из члана 439. став 1. тачка 2. ЗКП), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и укине побијане пресуде, а предмет врати на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног правноснажне пресуде побијају због повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП и с тим у вези истиче да су радње окривљеног погрешно правно квалификоване као кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези са чланом 180. став 1. КЗ, уместо као кривично дело из члана 182. став 1. у вези са чланом 181. став 3. КЗ.

Према изреци првостепене пресуде, окривљени Д.В. је критичном приликом извршио недозвољене полне радње према оштећеној малолетној К.Ћ., ближе описане у изреци пресуде, при чему је био свестан противправности свога дела, и чије је извршење хтео.

Како, дакле, из изреке првостепене пресуде произилазе сви објективни и субјективни елементи кривичног дела недозвољене полне радње из

члана 182. став 2. КЗ у вези са чланом 180. став 1. КЗ, због којег је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим, а правна квалификација се заснива на чињеницама утврђеним у току поступка, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује да је правноснажном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП на штету окривљеног, а због погрешне правне квалификације предметног кривичног дела.

Стога је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем се правноснажне пресуде побијају због повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП одбијен као неоснован, на основу члана 491. тачка 1. ЗКП.

У осталом делу, у којем се правноснажна пресуда побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, захтев је одбачен као недозвољен.

Ово стога што се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног у осталом делу правноснажна пресуда побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, и с тим у вези указује да је изрека првостепене пресуде неразумљива и противречна самој себи, те истиче да је "потпуно нејасно шта је првостепени, а потом и другостепени суд утврдио на основу исказа сведока", надаље указујући да су разлози дати у пресуди нејасни, а што је последица непотпуно и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1.) ЗКП-а прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено пре свега таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и апелационим судом.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле, ограничени су разлози због којих окривљени може поднети захтев за заштиту законитости, па следствено томе окривљени на основу члана 485. став 1. тачка 1. и став 4. ЗКП може, преко браниоца, поднети захтев за заштиту законитости само због повреда тог законика, прописаних у члану 74, члану 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члану 439. тачка 1) до 3) и члану 441. став 3. и 4. ЗКП-а, учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом.

Како у осталом делу бранилац окривљеног, захтев за заштиту законитости подноси због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2.) ЗКП, која повреда није предвиђена као дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног одбацио као недозвољен на основу члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП.

Захтев за заштиту законитости окривљеног Д.В., одбачен је као недозвољен, из следећих разлога:

Одредбом члана 483. став 1. Законика о кривичном поступку, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац. Одредбом става 3. истог члана, прописано је да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости искључиво преко браниоца.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, из којих јасно произилази да окривљени нема овлашћење да лично поднесе захтев за заштиту законитости, већ да овај ванредни правни лек може поднети искључиво преко свог браниоца, то је Врховни касациони суд захтев окривљеног Д.В. одбацио као недозвољен, обзиром да је поднет од стране неовлашћеног лица, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП.

Са свега изложеног, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.